

УКРАЇНА

**ВОРОХТЯНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
НАДВІРНЯНСЬКОГО РАЙОНУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**Восьме демократичне скликання
Шістдесята сесія**

РІШЕННЯ

від 06.11.2025 року

селище Ворохта

№ 512-60/2025

**Про затвердження Програми
«Духовне життя»
на 2026-2030 роки**

Керуючись ст. 25 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, ст. 25, 53, 54 Закону України „Про освіту”, ст. 16 Закону України „Про повну загальну середню освіту”, Стратегії розвитку освіти Ворохтянської селищної ради Надвірнянського району Івано-Франківської області, селищна рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму «Духовне життя» на 2026-2030 роки.
2. Фінансовому відділу селищної ради при формуванні проєктів селищного бюджету на 2026-2030 роки щорічно передбачати кошти для реалізації Програми (І.Бойко).
2. Контроль за виконанням рішення покласти на начальника відділу освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Наталію КОСТЮК.

Селищний голова

Олег ДЗЕМ'ЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням сесії
Ворохтянської селищної ради
Від 06.11.2025 р. № 512-60/2025

Програма «Духовне життя» на 2026-2030 роки

Замовник Програми:

Відділ, освіти, культури, сім'ї,
молоді та спорту

Ворохтянської селищної ради

Керівник Програми:

Керуючий справами

Ворохтянської селищної ради

Наталія КОСТЮК

Юрій ГАЛИК

ПОГОДЖЕНО:

фінансовий відділ

селищної ради

відділ юридичного

та кадрового забезпечення

Ірина БОЙКО

Владислав ВАЦИК

**Програма «Духовне життя»
на 2026-2030 роки**

**с-ще Ворохта
2025**

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

«Духовне життя» на 2026-2030 роки

Ініціатор розроблення програми		Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Ворохтянської селищної ради				
Підстава до розробки Програми		Програма «Духовне життя» на 2026-2030 роки розроблена на підставі: Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України від 23.04.1991 № 987-XII «Про свободу совісті та релігійні організації»; постанови Верховної Ради Української РСР від 23.04.1991р. № 988-XII «Про порядок введення в дію Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації»; доручення Президента України від 08.07.2005р. № 1-1/657 «Про удосконалення владно-церковних відносин, відновлення порушених прав і законних інтересів релігійних організацій, прискорення розв'язання актуальних проблем у їхній діяльності».				
Розробник програми		Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Ворохтянської селищної ради				
Відповідальні виконавці програми		Відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Ворохтянської селищної ради				
Учасники програми						
Терміни реалізації Програми		2026-2030 роки				
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього в тис. грн.						
Джерела фінансування	Обсяг фінансування всього, тис.грн.	В тому числі				
		2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік	2030 рік
Бюджет територіальної громади	1600	320	320	320	320	320

Обґрунтування доцільності розроблення програми «Духовне життя» на 2026-2030 роки

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

В умовах незалежності України, формування громадянського суспільства та демократизації роль духовної сфери суспільства повинна набути нового змісту.

В Україні розпочалося відродження релігійно-церковного життя та відновлення зруйнованої в радянські часи релігійно-церковної мережі. Докорінно змінилося ставлення населення до релігії та церкви, значно зріс рівень суспільної довіри до неї. Однак практика здійснення державної політики в цій сфері не сприяє піднесенню її ролі в державотворчих процесах, не формує структури громадянського суспільства для єдиного духовного простору, не сприяє розвитку позитивних тенденцій у духовно-культурній сфері суспільного буття України. Все це виходить з того, що “церква (релігійні організації) в Україні відокремлена від держави” – так написано в Законі України “Про свободу совісті та релігійні організації”. Цей закон зіграв певну роль у нормалізації взаємовідносин держави і церкви. Але необхідно відмітити, що ним не регулюються відносини між церквою та місцевим самоврядуванням, особливо його представницькими органами – радами.

У Ворохтянській територіальній громаді добре збережена повага людей до духовних традицій, релігії і церкви.

Органи місцевого самоврядування та виконавчої влади покликані сприяти національно-культурному розвитку українського народу, утвердженню його духовності, пошуку правильних шляхів подолання існуючої моральної кризи, мирному співіснуванню та міжконфесійній згоді. Зважаючи на ситуацію, що склалася, сьогодні перед Ворохтянською селищною радою стоїть завдання збереження та розширення позитивного розвитку взаємовідносин. Для його забезпечення розроблено Програму «Духовне життя» на 2026-2030 роки.

Прийняття цієї Програми зумовлено такими причинами:

- необхідністю задоволення зростаючої потреби громадянського суспільства в існуванні церкви як його важливої інституції;
- динамізмом суспільно-політичного та релігійно-церковного життя на території об’єднаної територіальної громади;
- потребою у забезпеченні паритету взаємовідносин церкви і громади;
- необхідністю забезпечення належного рівня суспільної моралі;
- невідповідністю окремих положень чинного законодавства України вимогам і реаліям сучасного релігійно-церковного і суспільного життя;

- необхідністю сприяння мінімізації та подолання міжцерковних протиріч і конфліктів;
- необхідністю нейтралізації спроб використання церкви та релігійних організацій у політичних цілях;
- необхідністю окреслення кола сучасних потреб у взаємовідносинах церкви і місцевої влади, шляхів та механізмів їх розв'язання;
- потребою свободи творчості, доступу до культурних надбань, активної участі людей, особливо молоді, у культурно-мистецьких і релігійно-церковних процесах;
- необхідністю виховання шанобливого ставлення людей до історичної пам'яті українського народу: культових споруд, пам'яток історії, археології та сакральної архітектури, а також їхнього збереження;
- необхідністю подальшої демократизації владно-церковних взаємовідносин.

Виходячи з реалій релігійно-церковного життя, селищній раді слід всіляко сприяти встановленню та утвердженню відносин конфесійної терпимості і поваги до людей, які сповідують ту чи іншу релігію, або не сповідують жодної з них.

МЕТА ПРОГРАМИ

Мета Програми полягає у створенні умов для забезпечення конституційного права мешканців територіальної громади на свободу совісті, забезпечення відновлення порушеної справедливості, захисту прав і законних інтересів релігійних організацій, дальшого процесу їх морально-політичної реабілітації, поліпшення відносин взаємної релігійної і світоглядної терпимості.

Програма є нормативним документом для збереження і всебічного розвитку духовної культури, з урахуванням соціально-економічних, культурних, національних, та інших особливостей територіальної громади.

Програма відкрита для доповнення, коригування, спільних дій органів місцевої влади, релігійних та громадських об'єднань у справі розвитку духовного життя територіальної громади.

Головною метою Програми є забезпечення розвитку духовності українського суспільства, впровадження в суспільну свідомість загальнолюдських моральних цінностей, формування цілісної культурно-національної ідентичності шляхом:

- вироблення і нормативного закріплення дієвої моделі владно-церковних взаємовідносин в Ворохтянській ТГ, яка, з урахуванням духовно-релігійних традицій українського народу та досвіду демократичних країн світу,

найбільшою мірою відповідала б сучасним реаліям релігійно-церковного життя та перспективам його подальшого розвитку;

- посилення співпраці між органами місцевої влади, релігійними та громадськими об'єднаннями на паритетних засадах на благо суспільства;
- утвердження цивілізованих, демократичних форм співіснування владних структур і церкви у Ворохтянській ТГ;
- сприяння вирішенню релігійно-духовних проблем на території об'єднаної громади;
- врегулювання правил суспільної моралі;
- надання системної фінансово-матеріальної підтримки релігійним громадам та об'єднанням громадян щодо їхньої діяльності;
- формування цілісного національного духовно-культурного простору;
- активізації духовно-культурної творчості.

Цільова програма «Духовне життя» на 2026-2030 роки визначатиме стратегію, основні правові та організаційні принципи політики та напрями діяльності територіальної громади у сфері відносин з церквою та релігійними організаціями. Програма має забезпечувати кожній людині свободу совісті та віросповідання, а також правовий і соціальний статус церкви в умовах демократизації, становлення громадянського суспільства та правової держави.

Завданням Програми є створення сприятливих умов для утвердження принципів свободи совісті та віросповідної рівності, розвитку можливостей кожної людини сповідувати або не сповідувати релігію, духовно розвиватися відповідно до вимог суспільства, виконання положень та вимог чинного законодавства у сфері владно-церковних відносин.

Реалізація програми «Духовне життя» на 2026-2030 роки дасть можливість визначити взаємовідносини між церквою і місцевою владою, пріоритети та перспективи подальшого розвитку владно-церковних та міжконфесійних стосунків, зумовлена багатьма причинами, зокрема: суспільним запитом на активну участь церкви у становленні громадянського суспільства; динамізмом суспільно-політичного та релігійно-церковного життя у Ворохтянській ТГ; потребою мінімізації та подолання міжцерковних конфліктів; невідповідністю окремих положень базового Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» реаліям сучасного релігійно-церковного життя; потребою приведення у відповідність окремих положень чинного законодавства України до міжнародних нормативно-правових документів та Конституції України; необхідністю закріплення досягнутого рівня розвитку релігійно-церковного життя, владно-церковних та міжконфесійних взаємовідносин; розробкою механізмів унеможливленням

втручання органів державної і місцевої влади у діяльність релігійних організацій; потребою окреслення кола сучасних проблем у відносинах церкви і держави, визначення шляхів та механізмів їх розв'язання; нейтралізацією спроб окремих політичних сил використати церкву в політичних цілях.

ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

- вивчити найбільш гострі духовні потреби територіальної громади;
- залучити фінансово-матеріальні ресурси для вирішення питань релігійно-духовної сфери;
- налагодити систему надання підтримки релігійним громадам та об'єднанням громадян для вирішення матеріально-фінансових проблем, пов'язаних із реалізацією релігійно-духовних проєктів;
- сприяти формуванню всебічно розвиненої високоосвіченої, соціально активної особистості, виховання високої духовності;
- сприяти спільній діяльності органів місцевої влади, громадських і релігійних організацій, навчальних і культурно-просвітницьких закладів, пов'язаних з розвитком духовності та захистом моралі;
- утверджувати в масовій свідомості громадян історично притаманні українському народу високі моральні цінності;
- використовувати для виховання громадян кращі здобутки вітчизняної та світової духовної спадщини;
- сприяти духовно-моральному розвитку та вихованню патріотизму населення;
- вживати заходів щодо запобігання розповсюдженню інформації, яка має негативний вплив на свідомість громадян;
- спрямовувати діяльність на розширення ролі церков та релігійних організацій у суспільному житті, становлення їх як повноцінних інституцій громадянського суспільства;
- організовувати проведення досліджень щодо виявлення причин руйнування та погіршення технічного стану пам'яток історії та культури, у зв'язку з чим розробити і затвердити режим збереження та порядку їхнього використання
- створити умови для збереження пам'яток історії та сакральної архітектури;
- розробити програму регенерації історичного середовища шляхом розроблення проектно-кошторисної документації, а також проведення робіт з реставрації, консервації пам'яток сакральної архітектури.

ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел фінансування, відповідно до вимог чинного законодавства. Обсяг фінансування з селищного бюджету для реалізації заходів програми визначається, виходячи із можливостей його дохідної частини.

Фінансування цільової програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, які передбачаються як дольова участь (95% – місцевий бюджет, а 5% – релігійна громада).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Виконання заходів Програми дасть змогу об'єднати потужний потенціал Ворохтянської територіальної громади у забезпеченні прав громадян на свободу совісті, сприянні релігійним громадам у духовному розвитку, соціальному та гуманітарному забезпеченні потреб мешканців, духовної освіти молоді та усіх бажаючих, реалізації релігійних потреб кожного мешканця, збереження та зростання суспільної моралі громадян.

ОРГАНІЗАЦІЯ І КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Системний моніторинг виконання Програми здійснюється відділом освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Ворохтянської селищної ради шляхом підготовки та проведення заходів та їх фінансового забезпечення, соціологічних досліджень, опитувань учасників тощо.

Відповідно до Програми відбуватиметься активізація співпраці з боку церкви і селищної ради, що стимулюватиме взаємні контакти між ними, зможе реально спричиняти подолання протистоянь і розколу та дотримання принципу рівності усіх релігій перед законом, незалежно від кількості їх послідовників, тривалості існування, а також поширення. Тут важливого значення набуває формування толерантності, головною метою якої є досягнення такого стану відносин між вірними різних релігій, у якому це стане ознакою не слабкості, а сили українського суспільства, багатоманітності її духовної культури. Виходячи з реалій релігійно-церковного життя Ворохтянській територіальній громаді варто всіляко сприяти встановленню та утвердженню відносин конфесійної терпимості і поваги до людей, які сповідують ту чи іншу релігію, або не сповідують ніякої.

Терміни проведення звітності: щороку, до 15 грудня кожного року.

Секретар ради

Ярослав БІЛОУС

**Перелік
заходів, обсяги та джерела фінансування цільової програми «Духовне життя» на 2026-2030 роки**

№з/ п	Назва заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерело фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування тис. грн				
					2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік	2030 рік
1.	Придбання матеріалів для поточних ремонтів церков і т.п	2026-2030 роки	Фінансовий відділ	Місцевий бюджет	100	100	100	100	100
2.	Придбання матеріально-технічних засобів та господарських товарів для пам'яток архітектури (церкви) громади	2026-2030 роки	Фінансовий відділ	Місцевий бюджет	100	100	100	100	100
3.	Сприяти у проведенні фестивалів духовного співу, конкурсів, оглядів духовної творчості, виставок дитячих художніх творів та ін.	2026-2030 роки	відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту	Місцевий бюджет	60	60	60	60	60
4.	Сприяти поширенню соціальної реклами в громаді, спрямованої на піднесення та зміцнення духовно-моральних цінностей суспільства.	2026-2030 роки	відділ освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту	Місцевий бюджет	60	60	60	60	60
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми , всього (тис. грн),					1 600				

Секретар ради

Ярослав БІЛОУС